Eesti on digiarengu poolest Euroopa Liidus kaheksandal kohal

7 aastat tagasi - 12.06.2019 Autor: AM

Euroopa Komisjon avaldas 2019. aasta digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksi (DESI) tulemused, kus Eesti oli kaheksandal kohal. Indeksiga mõõdetakse Euroopa üldist digivõimekust ja ELi riikide edusamme digitaalse konkurentsivõime suurendamisel.

Riigid, mis on seadnud ELi digitaalse ühtse turu strateegia kohased ambitsioonikad eesmärgid ja teinud sihipäraseid investeeringuid, on oma digivõimekust suhteliselt lühikese aja jooksul parandanud. See on selle aasta digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksi (DESI) üks peamistest järeldustest. Kuid fakt, et ELi suurima majandusega riigid ei ole digitaalvaldkonnas esirinnas, näitab, kui oluline on kiirendada üleminekut digitaaltehnoloogiale, et säilitada ELi konkurentsivõime maailmas.

Eesti on 2019. aasta indeksi põhjal ELis digivaldkonnas kaheksandal kohal. Kõigist mõõdetud kategooriatest on Eesti Euroopas liidripositsioonil e-tervise vallas. Digitaalsete avalike teenuste poolest oleme Euroopa Liidus teisel kohal. Tulemused paranesid peamiselt inimkapitali osas, kus ollakse kõvasti ELi keskmisest ees. Eelmistel aastatel on Eesti tulemused digitehnoloogia integreerimisel olnud suhteliselt kesised, kuid 2019. aasta DESI näitab selles kategoorias tulemuste paranemist. Internetiteenuste kasutamise tase on Eestis jätkuvalt kõrge ning 2019. aasta tulemused on enamikus kategooriates üldiselt head. Ka ülejäänud kategooriates on tulemused märgatavalt paranenud. Eesti majanduse peamine väljakutse on endiselt ettevõtluse digitaliseerimine. Eesti ettevõtted ei kasuta digitehnoloogia pakutavaid võimalusi ikka veel täiel määral. ELi keskmisele jääb Eesti paraku alla ka püsivõrgu lairibaühenduse kättesaadavuse (eeskätt maapiirkondades) ja ülikiire lairibaühenduse kasutuselevõtu poolest.

„Kui hakkasime 2014. aasta lõpus koostama digitaalse ühtse turu kava, siis soovisime koostada pikaajalise strateegia, mis stimuleerib Euroopa digikeskkonda, minimeerib õiguskindlusetuse ja tagab õiglased tingimused kõigile. Nüüd, kui EL on leppinud kokku 28 seadusandlikus ettepanekus 30st ning loodud on 35 uut digitaalset õigust ja vabadust, saab digitaalse ühtse turu eduka

rakendamisega aidata riikidel oma tulemusi oluliselt parandada. Uusi õigusnorme tuleb hakata kiiresti rakendama, et edendada ühenduvust, andmemajandust ja digitaalseid avaliku sektori teenuseid ning aidata liikmesriikidel tagada kodanikele digioskused, mis vastavad tänapäeva tööturu vajadustele," ütles digitaalse ühtse turu eest vastutav Euroopa Komisjoni asepresident Andrus Ansip.

Viimase viie aasta DESI näitajate kohaselt võivad sihipärased investeeringud ja tugev digitaalvaldkonna poliitika märkimisväärselt mõjutada konkreetsete riikide võimekust. Seda näitlikustavad ülikiire lairibaühenduse kasutuselevõtt Hispaanias, lairibaühendus Küprosel, digitaaltehnoloogiale üleminek Iirimaa ettevõtetes ning digitaalsed avaliku sektori teenused Lätis ja Leedus.

Ühenduvus on paranenud, kuid pole üha suurenevate vajaduste katmiseks piisav. DESI näitajate kohaselt on üha suurem nõudlus kiire ja ülikiire lairibaühenduse järele ning see suureneb tulevatel aastatel eeldatavasti veelgi. 60% majapidamistest saab kasutada ülikiiret ühendust (vähemalt 100 Mbit/s) ja lairibaühenduse lepingute arv kasvab. Ülikiire lairibaühendus on 20% kodudest ehk seda on neli korda rohkem kui 2014. aastal.

EL leppis ka kokku telekommunikatsiooninormide reformimises, et rahuldada eurooplaste üha kasvavat vajadust internetiühenduse järele ja hoogustada investeeringuid. Ülikiireid lairibaühendusi on kõige rohkem Rootsis ja Portugalis ning 5G sagedusala eraldamisel on kõige kaugemale jõudnud Soome ja Itaalia.

Rohkem kui kolmandikul Euroopa aktiivsest tööjõust puuduvad elementaarsed digioskused, kuigi need on vajalikud enamike töökohtade jaoks ning ainult 31%-l on põhjalikud internetikasutaja oskused. Samal ajal on majanduse eri valdkondades tekkinud suurem nõudlus kõrgema taseme digioskuste järele, kusjuures tööle võetud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) spetsialistide arv on ELis kasvanud viimase viie aasta jooksul kahe miljoni võrra.

Selles valdkonnas on juhtival kohal Soome, Rootsi, Luksemburg ja Eesti.

83% eurooplastest kasutab internetti vähemalt korra nädalas (2014. aastal 75%). Samas pole internetti kunagi kasutanud ainult 11% ELi elanikkonnast (2014 aastal 18%).

Kõige enam suurenes eri arvutiprogrammide ja nutitelefoni rakenduste kaudu pakutavate videokõnede ja nõudevideode kasutamine. 25. mail 2018 jõustusid ELi andmekaitsenormid, et suurendada kasutajate usaldust veebikeskkonna vastu.

Ettevõtted muutuvad digitaalsemaks, kuid e-kaubandus kasvab aeglaselt. Kokkuvõttes on ELis selles valdkonnas parimaid tulemusi näidanud Iirimaa, Madalmaad, Belgia ja Taani ning teistele peavad järele jõudma Ungari, Rumeenia, Bulgaaria ja Poola.

Üha enam ettevõtteid kasutab pilveteenuseid (18% võrreldes 11%ga 2014. aastal) ja sotsiaalmeediat suhtlemiseks oma klientide ja muude sidusrühmadega (21% võrreldes 15%ga 2013. aastal).

Kuid kaupu ja teenuseid veebis müüvate VKEde arv on viimastel aastatel jäänud püsima 17% juurde.

EL on e-kaubanduse hoogustamiseks leppinud kokku reas meetmetes alates pakisaatmisteenuste hindade läbipaistvuse suurendamisest kuni lihtsamate käibemaksu ja digitaallepinguõiguse normideni. Alates 3. detsembrist 2018 saavad tarbijad ja ettevõtted otsida internetis parimaid pakkumisi kõikjalt EList ilma kodakondsus- või asukohapõhiste piiranguteta.

ELi tasandil reguleeritud digitaalsete avaliku sektori teenuste kasutamise poolest on aastatel 2014–2019 kõigis liikmesriikides suurenenud.

64% internetikasutajatest kasutab nüüd ametiasutustele dokumentide esitamiseks veebikanaleid (võrreldes 57%ga 2014. aastal), mis näitab, et asjaajamine võrgus on tavapärase asjaajamisega võrreldes mugavam.

2018. aasta aprillis võttis komisjon vastu algatused avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise ja e-tervise kohta. Need peaksid oluliselt parandama võrgus pakutavaid piiriüleseid avaliku sektori teenuseid ELis.

Digitaalsete avaliku sektori teenuste (sealhulgas e-tervise ja e-valitsuse) kasutamises said indeksis parimad tulemused Soome ja Eesti.

Samuti näitab värske naisi ja digitaalvaldkonda puudutav tulemustabel, et digitaalselt konkurentsivõimelistes ELi riikides on ka digitaalmajanduses osalevate naiste osakaal kõige suurem.

Mis puudutab naiste osalemist digitaalmajanduses, siis on parimad tulemused Soomel, Rootsil, Luksemburgil ja Taanil. Sellest hoolimata säilib ELi tasandil sooline lõhe internetikasutuse, digitaaloskuste ning IKT spetsialistide oskuste ja tööhõive valdkonnas. Erinevused on kõige suuremad neist viimases: ainult 17% IKT spetsialistidest on naised ja nad teenivad jätkuvalt meestest 19% vähem. Lisaks sellele on ainult 34% teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika

valdkonna lõpetajatest naised.

Iga-aastase digitaalmajanduse ja -ühiskonna indeksiga (DESI) mõõdetakse ELi liikmesriikide edusamme digitaalmajanduse ja -ühiskonna suunas liikumisel. See põhineb peamiselt Eurostati andmetel. Tänu sellele saavad ELi liikmesriigid teha kindlaks valdkonnad, kuhu kõigepealt investeerida. Lisaks sellele on DESI peamine vahend ka Euroopa poolaasta digitaalsete aspektide analüüsimisel.

- Uudised

- Lahendused
- Võrguseadmed

Pilt

